



FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/313/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

357/2011. (XII. 7.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2011. június 8-án előterjesztett **panaszát** a 2011. december 7-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Ny. Városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) 2011. június 8-án kelt levelében kérte, hogy panaszát, amellyel összefüggésben feljelentéssel is élt, vizsgálja ki a Testület. Mellékelte a rendőrségen 2011. június 7-én tett panaszbejelentését.

Eszerint a panaszos előadta, hogy 2011. június 6-án 20 óra 54 perckor hívta fel a rendőrséget azért, mert a gyerekei felhívták telefonon, hogy nem tudnak bemenni az általa bérelt lakásba. A lakás teljes berendezése a panaszos tulajdona, a műszaki cikkeket is beleértve. Ekkor a gyermekek – elmondásuk szerint – már háromnegyed órája ott álltak a lakás előtt. Eközben a panaszos egy másik településről tartott hazafelé. Mire a házhoz ért, a gyerekei már az utcán álltak. A panaszos még úton volt, amikor hívta a rendőrséget. A rendőrök a panaszos után érkeztek a helyszínre. Két fiatalember intézkedett, az egyik szőke hajú volt, a másik szakállas, sötétbarna hajú. A sötétbarna hajú fiatalember (K. A.) már a kezdetektől fogva minősíthetetlen hangon beszélt, üvöltözött a panaszossal. (A panaszos a beadványban

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

megadta ezen rendőr nevét és az azonosító számát is.) A másik rendőr ellen ugyanakkor nem kíván feljelentést tenni, mert az ő viselkedése merőben eltért a kollegája viselkedésétől.

Elmondta még, hogy a lakás ajtaján 3 zár van, ebből kettőhöz van kulcsa a panaszosnak, a felsőhöz és az alsóhoz, és a tulajdonos a középső zárat zárta kulcsra, amihez neki nincs kulcsa. Amíg vártak a tulajdonosra, addig a szőke hajú rendőrnek megmutatta a panaszos, hogy a nála lévő kulcsomóról két zárat tud nyitni-zárni. Ezzel igazolta, hogy életvitelszerűen élnek ebben a lakásban.

A szomszédok elmondása szerint a tulajdonos a délután folyamán két alkalommal járt a lakásnál, csak akkor még a gyerekek bent voltak, elmondásuk szerint 3 személy kíséretében ment oda.

Később a helyszínre érkezett a lakás tulajdonosa (H. Zs. L.), aki alá akart a panaszossal íratni egy tartozáselismerő nyilatkozatot, amiből egy szó sem igaz, mivel a panaszos nem tartozik neki. A panaszos minden hónapban rendszeresen fizette a lakbért, a pénzt mindig tanúk előtt adta oda a tulajdonos barátnőjének, mert átvételi elismervényt semmiről nem adott a tulajdonos. Azzal tudja igazolni, hogy mióta lakik ott, hogy a bezárt lakásban van egy feljegyzés a közüzemi óraállásokról, melyet a kulcsátadáskor készítettek és azt a tulajdonos is aláírta. A lakásba 2010 májusában költözött be. Amikor a tulajdonos odaért a lakáshoz, a panaszos gyerekei már nem voltak ott, ők nem látták a későbbi rendőri intézkedést.

A panaszos elmondta még, hogy készült bérleti szerződés, ingatlanközvetítőn keresztül bérelte ki a lakást, de a panaszos arról nem kapott másolatot, csak az említett papírral tudná igazolni, hogy mióta lakik a lakásban, ahhoz pedig nem tud hozzájutni.

A rendőr azt mondta a tulajdonosnak, hogy be kell engednie a panaszost a lakásba, és a szőke hajú rendőr arról is tájékoztatta a panaszost, hogy ha meg tudná mutatni a bérleti szerződést, akkor a tulajdonos nem tanúsíthatna ilyen magatartást.

A tulajdonos a felszólításra kinyitotta a lakást. A panaszos összehajtogatott egy-két tisztálkodási szert, ruhákat, számítógépet, személyes holmikat, annyit, amit két kezében meg tudott fogni, majd lelkileg összeomolva leült az ülőgarnitúrára. Akkor a K. A. nevű rendőr bement hozzá és közölte vele, hogy a panaszos csak 5 percet kapott, azonnal hagyja el a lakást. A panaszos mondta neki, hogy nem tud innen elmenni, mert minden az övé a lakásban, az élete munkája van benne. Ekkor kiszólt a rendőr a kollégájának, hogy menjen be, és vezessék ki a panaszost a lakásból. A bal kezét K. A. fogta, a jobb kezét a másik rendőr, és a nappaliból a lépcsőházba a földön a hátán fekvé húzták ki a panaszost. Ez körülbelül 10 méter. A panaszos jelezte, hogy a kezén máris látszanak a kék foltok, amik másnap valószínűleg erősebbek lesznek, ezért azokról láttelepet is fog felvetetni. Miután kihúzták a panaszost a lépcsőházba és felállt a földről, K. A. kiment a házból, a másik rendőr pedig próbálta enyhíteni a helyzetet, mivel talán átgondolta, hogy nem helyes az, amit tettek. Mondta a tulajdonosnak, hogy azt javasolja, az éjszaka még hadd aludjon ott és pakolja össze nyugodtan a holmiját a panaszos.

Nem érti a panaszos, hogy miből döntötték el a rendőrök, hogy a tulajdonosnak van igaza, hiszen semmilyen papírt nem láttak. A panaszos úgy gondolja, hogy így még egy bűnözővel sem lehet viselkedni, nemhogy egy olyan emberrel, aki a rendőrség segítségét kérte.

Megjegyzzi még, hogy a K. A. az intézkedés kezdetén azonnal elkezdett tegeződni a tulajdonossal, mintha régi barátok lennének, szó szerint „bratyiztak”. Megkérdezte a panaszos, hogy megtudhatja-e, hogy miért tegeződnek, amire az volt a válasz, hogy semmi köze hozzá.

Mielőtt kihúzták a panaszost a lépcsőházba, az étkezőasztalra pakolta azokat a dolgokat, amiket el akart vinni, ezért visszament azokért a holmikért a lakásba. Utána elhagyta a lakást és a felettük lévő lakónál aludt.

A panaszos mindezek alapján kéri ügye kivizsgálását.

2) A 2011. július 4-én kelt panasz-kiegészítésben a panaszos kérte, hogy panaszát a Testület vizsgálja ki, különösképp arra figyelemmel, hogy az egyik intézkedő rendőr néhány nap múlva ismét megjelent az ingatlannál és közölte vele, hogy hiába tett a panaszos panaszt a főnökénél, semmi sem fog történni. A panaszos álláspontja szerint a bérleti jog erősebb, mint a tulajdonjog, a rendőri intézkedést pedig elfogadhatatlannak tartja. A jog ismeretének hiánya a panaszos szerint senkit sem mentesít, különösen egy intézkedő rendőrt nem.

A panaszos csatolta a 2011. június 10-én készült orvosi látéletet és véleményt, ami szerint az alsó végtagokon és a keresztcsont tájékán inveretelt suffiúziók (véraláfutások) láthatóak. Környezetük nyomásérzékeny, valamint nyomásérzékeny a nyaki és a háti gerinc is. A sérülések gyógytartalma 8 napon belüli. A vélemény szerint a sérülések létrejöhetnek a panaszos által előadott módon (rendőrök kihúzták az ingatlanból).

Csatolta továbbá a panaszos a H. Zs. L. bérbeadóval kötött bérleti szerződés részben aláírt példányát (bérbeadói oldalról hiányzik az aláírás), illetve a 2010. május 17-én kelt átadás-átvételi jegyzőkönyvet, és a Tigáz-DSO Kft. munkautalványát.

II.

A) A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A bérbeadó, H. Zs. L. a 2011. június 20-án kelt tanúmeghallgatási jegyzőkönyvben előadta, hogy 2011. június 6-án este 20 óra körüli időben felhívta telefonon egy rendőr, hogy menjen a Ny. Város, S. utca 39. szám alatti lakáshoz, mivel a panaszos nem tud oda bejutni. Amikor megérkezett a helyszínre, válaszolt a rendőri kérdésekre és kijelentette, hogy a panaszos jogcím nélkül akar tartózkodni a lakásban, ami a tanú tulajdonát képezi. A rendőrök, amikor ezt megtudták, kérték a panaszost, hogy a személyes holmiját szedje össze a lakásból és utána hagyja el az ingatlant.

A panaszos folyamatosan ordítózott, szidalmazta a tanút és a rendőröket is. A tanú és a rendőrök erre sem szóban, sem tettel nem reagáltak, a tanú megítélése szerint a két rendőr nagyon is higgadtan kezelte a helyzetet, csodálkozott is rajta, hogy ilyen nyugodtak. Ezután a tanú kinyitotta az ajtót, mert a három zárból az egyiket korábban lecserélte, felírta a közművek óráállítását és megkérte a panaszost, hogy azt írja alá, de ő ezt nem tette meg. A rendőr 15 percet biztosított a panaszosnak arra, hogy a személyes holmijait összeszedje és a

lakást elhagyja. A panaszos bement a lakásba, a tanú és a rendőrök pedig a lakás előtt várakoztak. Ezután a rendőr kérdésére a panaszos azt mondta, hogy nem fogja elhagyni a lakást, nem érdekli a rendőri intézkedés. A tanú számára ez már kellemetlen volt, ezért lejjebb is ment a lépcsőn, amikor a két rendőr bement a lakásba. Hogy bent mi történt, arról nyilatkozni nem tud, de utána kijött a panaszos. A tanú olyat nem látott, hogy a folyosón a rendőrök húzgálták volna, vagy megfogták volna a panaszost. Nem csodálkozik a tanú azon, hogy a panaszos feljelentette a rendőröket, mert a megbeszélés elején már jelezte, hogy a tanút és a rendőröket is fel fogja jelenteni. Ezek után a tanú felment a lakáshoz. Ekkor ki találta a panaszos hogy, még bent hagyott személyes dolgokat, és kért még pár percet arra, hogy összeszedje azokat, majd visszament a lakásba. A rendőrök elbúcsúztak és mondták, hogy jelezze nekik a tanú, ha a panaszos nem akar elmenni a lakásból.

Kb. 20 perc múlva ismételten felhívta a tanú a rendőrséget, mivel a panaszos nem volt hajlandó távozni. Ugyanazok a rendőrök érkeztek meg hamarosan. Ekkor már nem is találkoztak a rendőrök a panaszossal, mivel a tanú szerint a panaszos kinézett az ablakon, meglátta őket és felszaladt az emeletre. A rendőrök felmentek, a tanú közölte velük, hogy a panaszos elhagyta a lakást, ezért a rendőrök elköszöntek és távoztak. Amikor ezt meghallotta a panaszos, lement és lefotózta a tanút, amint bezárja a saját lakását. Ez az egész esemény kb. 2,5 órán keresztül tartott, utána távozott a panaszos is.

Másnap este a tanú által bezárt lakásnak a zárát a panaszos kifúrta vagy kifúratta és ismételten beköltözött a lakásba, ahol a tanú tudomása szerint azóta is tartózkodik. A tanú meglátva, hogy világítás van a lakásban, felhívta a rendőrséget, bejelentette a rongálást és az önkényes lakásfoglalást. Később megérkezett a rendőrség és a panaszos a rendőrségen felvett jegyzőkönyvet lobogtatva mondta a rendőröknek, hogy hagyják el a lakás előterét, mert feljeleníti őket is. A rendőrök lejegyzetelték, hogy a rongálás mekkora kárt okozott, de tanácsstalanok voltak, hogy hogyan járjanak el az ügyben. A tanú megjegyzi, hogy a panaszosnak nem ott van az ideiglenes lakcíme és közöttük szerződés sincs. Csak szóbeli megállapodás volt köztük a lakhatással kapcsolatban, amely határozott időre, 1 évre szólt, 2010 márciusától. Az 1 év letelte után kb. 200.000 Ft tartozást halmozott fel a panaszos, ami egyrészt lakbér-, másrészt rezsitartozás. 2011 márciusáig is voltak gondok a fizetéssel, de addig viszonylag rendszeresen fizetett a panaszos. A lakásban a tanúnak több értéktárgya is van, amikről nem tudja a tanú, hogy milyen állapotban vannak vagy egyáltalán megvannak-e még. Az ingóságokról és óraállásokról jegyzőkönyv készült.

A tanú elmondta még, hogy ő már többször felszólította a fizetésre a panaszost, amit vagy nem, vagy csak részben teljesített. Mondta neki többször, hogy költözzön ki lakásból, de ennek sem tett eleget. A rendőrök jelenlétében is kérte, hogy költözzön el.

2) K. G. r. őrmester – a 2011. július 4-én kelt meghallgatási jegyzőkönyv szerint – a panasz eljárásban előadta, hogy 2011. június 6-án éjszakai szolgálatban volt K. A. r. főtörzsőrmesterrel. Az ügyeletes tiszt küldte őket a Ny. Város, S. utcába, mivel onnan bejelentés érkezett, hogy albérlő-főbérlő vita van. Amikor kiérkeztek, az albérlő (panaszos) volt ott, aki elmondta, hogy nem tud bemenni a lakásba, amit bérel. Megadta a főbérlő telefonszámát, akit a rendőrök felhívtak, és aki rövidesen a helyszínre érkezett.

A lakás tulajdonosa elmondta, hogy a panaszos nagy összegű tartozást halmozott fel, amit a mai napig nem fizetett meg. Ő már egy hónapja kérte a panaszost, és azóta többször is, hogy költözzön ki a lakásból a tartozás miatt, de a panaszos nem ismerte el a tartozást. A lakás

tulajdonosa, H. Zs. L. elmondta, hogy szóbeli megállapodást kötöttek, amikor a panaszos beköltözött. A panaszos azt állította, hogy van írásos szerződés is az albérletről, de megmutatni nem tudta a helyszínen. A lakás előtt vitatkoztak a felek, mire a rendőrök azt mondták a főbérlőnek, hogy engedje be a panaszost a lakásba, hogy össze tudja szedni azokat a tárgyait, amit akar, és a panaszos ezután majd távozik, és majd megbeszéljük egymással, hogy mennyivel tartozik.

A panaszos folyamatosan ordított a rendőrökkel és a főbérlőjével is, nem lehetett vele normális hangnemben kommunikálni. A rendőrök végig nyugodt hangnemben beszéltek mindenkivel a helyszínen. Amikor végül H. Zs. L. kinyitotta az ajtót, a panaszos bement a lakásba, majd a panaszos kijelentette, hogy nem megy el, nem pakol ki a lakásból. Ezután a rendőrök felszólították, hogy hagyja el a lakást. A felszólításra a panaszos a lakásból önként, magától, a saját lábán távozott. A rendőrök nem értek hozzá, nem fogták meg semmilyen testrészét, sem a ruháját, kényszerrel nem alkalmazták vele szemben. Ezek után a rendőrök kioktatták a feleket a jogaikról, majd távoztak a helyszínről. A tulajdonos és a panaszos ott maradt a helyszínen, a lakás előtt és tovább vitatkoztak.

3) K. A. r. főörzsőrmester – a 2011. július 4-én kelt meghallgatási jegyzőkönyv szerint – a panaszeljáráásban előadta, hogy 2011. június 6-án K. G. r. őrmesterrel látott el szolgálatot. Valamikor az esti órákban az ügyelet kiküldte őket az S. u. 39 sz. alá, ahol egy bérlő-tulajdonos vita volt folyamatban.

A helyszínen a rendőröket a panaszos fogadta, aki elmondta, hogy az ajtón lévő három zárból, neki csak kettőhöz van kulcsa. A tulajdonos bezárta a harmadik zárat és így a panaszos most nem tud bejutni a lakásba. A panaszos megadta a tulajdonos telefonszámát, amit a r. főörzsőrmester felhívott és megkérte a tulajt, hogy jöjjön oda a helyzet tisztázása végett. Amíg a tulajdonosra vártak, tájékoztatta a r. főörzsőrmester a panaszost, hogy ez az ügy nem a rendőrségre tartozik és a lakás tulajdonosával fennálló vitáját a bíróságon rendezheti.

Ezt a panaszos azonban nem volt hajlandó elfogadni. Többször elmondta, hogy nem azért fizet adót, hogy ne csináljanak a rendőrök semmit, a rendőröknek az a dolguk, hogy intézkedjenek. Közölte azt is, hogy szeretné a lakásban lévő tárgyait visszakapni. Arra a kérdésre, hogy rendelkezik-e bérleti szerződéssel, azt válaszolta, hogy van neki szerződése, de abból neki nincs saját példánya.

Amikor megérkezett a lakás tulajdonosa, elmondta, hogy a panaszos több hónapi közüzemi számla díjával tartozik. Közölte azt is, hogy azért zárta be a lakást, mert ő úgy tudta, hogy az ott lévő javakból visszatarthat annyit, amennyi a tartozás mértéke. A r. főörzsőrmester ezután tájékoztatta a tulajdonost, hogy a visszatartásra csak akkor lesz lehetősége, ha jogi úton megindítja a panaszos ellen a tartozás miatt az eljárást, addig viszont biztosítania kell, hogy a hölgy bejusson a lakásba és a vagyontárgyaihoz hozzáférjen. A tulajdonos elmondta még, hogy közöttük szóbeli megállapodás volt a lakás használatáról, azonban már hónapokkal ezelőtt közölte a panaszossal, hogy költözzön ki. Azóta is többször felszólította a panaszost, de ennek a panaszos azóta sem tett eleget.

Ezek után lehetővé tette a tulajdonos, hogy a panaszos bejusson az ingatlanba azért, hogy össze tudja szedni a dolgait és hogy távozzon a lakásból. Azonban miután a panaszos bejutott a lakásba, onnan már nem akart kijönni, kijelentette, hogy ő onnan nem megy el. A rendőrök

ezért felszólították, hogy mivel erre a címre nincs bejelentve, távozzon a lakásból. A panaszos a felhívásnak eleget tett. Eközben végig fenyegetőzött, hogy a tulajdonost és a rendőröket is fel fogja jelenteni.

A r. főtörzsőrmester megjegyezte, hogy a helyszínen nem lehetett a panaszossal „normálisan” beszélni, akármit mondtak neki, semmit nem fogadott el. Kérte a r. főtörzsőrmester nevét és jelvéyszámát. Folyamatosan üvöltött a rendőrökkel, azzal vádolta meg a r. főtörzsőrmestert, hogy korábban ismeri a tulajdonost és jóban van vele. A r. főtörzsőrmester közölte vele, hogy ez nem igaz, amire azt mondta a panaszos, hogy a rendőr hazudik.

A panaszos a lakásból önként távozott, nem fogta meg senki, nem alkalmaztak vele szemben kényszert. Zaklatott volt, fennhangon mondta, hogy ő idegbeteg, most is magas a vérnyomása, ezért megkérdezte tőle a r. főtörzsőrmester, hogy szüksége van-e azonnali orvosi ellátásra, amire azt válaszolta, hogy a rendőr ne gúnyolódjon vele, mert ez az állásába fog kerülni.

4) A Ny. Városi Rendőrkapitányság 2011. július 7-én kelt határozatával a panaszos panaszát, mint alaptalant elutasította. Az indokolás szerint az ügyben eljáró rendőrök 2011. június 6-án 21 órakor a Ny. Városi Rendőrkapitányság ügyeletes vezetőjének utasítására megjelentek Ny. Város, S. utca 39. fszt. 2. számnál, mivel onnan olyan bejelentés érkezett arról, hogy a lakás tulajdonosa és az albérlő között vita van. A helyszínen a kiérkező rendőrök igazoltatták a panaszost (a bejelentőt), aki elmondta, hogy a fenti címen bérel egy lakást 2010 májusa óta. Állítása szerint erről készült bérleti szerződés is, de neki ilyen nincs, ő nem kapott példányt belőle, azt az intézkedő rendőröknek megmutatni nem tudta. Elmondta, hogy a lakás ajtaján három zár van, neki ebből kettőhöz van kulcsa, a felsőhöz és az alsóhoz, és a tulajdonos a középső zárat zárta kulcsra, amihez neki nincs kulcsa. Időközben megérkezett a lakás tulajdonosa is, aki elmondta, hogy a panaszossal szóbeli megállapodásuk volt a lakás bérlésével kapcsolatban, amely határozott időre, 1 évre szólt. Elmondta, hogy az albérlő nagy összegű rezsi- és lakbértartozást halmozott fel, többszöri felszólításra sem fizetett, illetve nem akart kiköltözni a lakásból, ahová egyébként nincs bejelentkezve. A panaszos tagadta, hogy tartozása lenne a lakással kapcsolatban.

A főbérlő a rendőri intézkedés során beengedte a panaszost a lakásba, hogy a személyes holmiját összeszedje. Amikor ez megtörtént, a panaszos a lakást elhagyta. A felek a rendőrök jelenlétében is vitatkoztak egymással, de rendőri intézkedésre okot adó kijelentés nem hangzott el.

Az ügyben eljáró rendőröket intézkedési kötelezettség terhelte a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 13. § (1) bekezdésében leírtak szerint, illetve a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. § (1) bekezdésében leírtak szerint.

Ebben az esetben a rendőröket intézkedési kötelezettség terhelte az ügy körülményeinek teljes körű tisztázása érdekében, mivel állampolgári bejelentés érkezett a rendőrség ügyeletére. Az ügyelet utasítására a rendőrök kötelesek voltak a bejelentésre a megfelelő intézkedést megtenni.

Az intézkedő rendőrök jogszerűen jártak el akkor, amikor az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján az ügy körülményeinek tisztázása érdekében igazoltatták a panaszost.

Az intézkedő rendőrök, miután szakszerűen eljárva mindkét felet meghallgatták, jogi felvilágosításban részesítették őket, hogy ebben az ügyben polgári peres eljárásban tudnak érvényt szerezni jogaiknak. Előadták, hogy ügyük nem a rendőrség hatáskörébe tartozik, azzal forduljanak a bírósághoz. Továbbá felszólították a lakás tulajdonosát, hogy a panaszost a lakásba engedje be, aminek eleget is tett. Felvilágosították a feleket, hogy magánindítványos feljelentést tehetnek egymás ellen a korábbi szóváltásaik során esetlegesen elhangzott kijelentések miatt. A helyszínen lévők közül a lakás tulajdonosa a jogi felvilágosítást tudomásul vette, a panaszos ezt nem fogadta el, közölte, hogy a rendőröket fel fogja jelenteni. A tanúvallomások szerint a lakásból önként távozott, erre senki nem kényszerítette, és senki nem bántalmazta a panaszost.

Az intézkedő rendőrök a jelenlévőket nem ismerték, velük az intézkedést megelőzően sohasem találkoztak. Az intézkedő rendőrök intézkedésüket megfelelően, visszaellenőrizhető módon dokumentálták.

A vizsgálat során olyan tény vagy körülmény nem nyert megállapítást, amely a rendőri intézkedés jogszerűségét, illetve szakszerűségét kifogásolhatóvá tenné, ezért a rendelkező részben foglaltak szerint határoztak.

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 139. § (1) bekezdésében meghatározott magánlaksértés szabálysértés elkövetése miatt eljárás nem indult, mivel a nyitva álló 30 nap alatt joghatályos magánindítványt nem terjesztettek elő.

A panaszos panaszának a rendőri bántalmazásra vonatkozó részét a nyomozásra hatáskörrel rendelkező Ny. Városi Nyomozó Ügyészségnek megküldték.

5) A panaszos 2011. július 13-án kelt fellebbezésében előadta, hogy a határozattal nem ért egyet és a panasz eljárásban elkövetett hamis tanúzás miatt feljelentést kíván tenni mind a rendőrökkel, mind a főbélővel szemben. A tanúvallomások nem fedik a valóságot, amit bizonyítani is fog az eljárás során. Kérte, hogy ügyét a Testület vizsgálja ki.

A rendőrség a fenti levelet a tartalma alapján fellebbezésnek tekintette és felterjesztette a felettes szervhez. Az ügygel kapcsolatos valamennyi iratot áttették az illetékes nyomozó ügyészségre 2011. július 7-én. A fellebbezésben bejelentett, a hamis tanúzás miatti feljelentés elbírálása végett pedig az egész eljárást áttették 2011. augusztus 16-án az illetékes nyomozó ügyészség vezetőjéhez.

6) A kapitányságvezető 2011. szeptember 14-én kelt átiratában előadta, hogy a panaszos panasz alapján indult másodfokú panasz eljárást aznapról a Testület döntéséig felfüggesztette. Előadta továbbá, hogy a kérdéses rendőri intézkedéssel kapcsolatban a Ny. Városi Nyomozó Ügyészség a hivatalos eljárásban történt bántalmazás és a hamis tanúzás bűncselekmények miatt vizsgálatot folytat.

B) Az Országgyűlési Biztos Hivatala a Testület megkeresésre megküldte a panaszos 2011. július 19-én kelt beadványát, amiben kifogásolta a Ny. Városi Rendőrkapitányságnak a panaszügyében hozott elsőfokú határozatát. Álláspontja szerint a határozat több ponton iratellenes, a rendőrök és a főbérlo sem a valóságnak megfelelően adták elő a történeteket, a rendőri jelentések pedig hiányosak. Megkérdőjelezte a panaszügyben folytatott vizsgálat alaposágát.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és az akkor hatályos Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire - az alábbi megállapításra jutott.

A Testület álláspontja szerint a rendőri fellépés érintette a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. § (1) bekezdésben foglalt jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz való jogát, illetve az 54.§ (1) bekezdésben rögzített emberi méltósághoz való jogát, valamint az abból levezetett testi épséghez való jogát.

1) A rendőrök intézkedési kötelezettsége és az ez alapján foganatosított igazoltatás kapcsán a Testület az alábbi megállapításokat tette.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 3. §-ának (1) bekezdése tovább részletezi a fenti szabályt, eszerint a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására.

Utal továbbá a Testület az igazoltatás Rtv. 29. § (1) bekezdésben rögzített szabályaira. Eszerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A Szabs. tv. 139. § (1) bekezdése szerint a magánlaksértés szabálysértését követi el az, aki másnak a lakásába, egyéb helyiségébe, vagy ezekhez tartozó bekerített helyre az ott lakónak vagy azzal rendelkezőnek akarata ellenére vagy megtévesztéssel bemegy, vagy ott bennmarad, úgyszintén aki mást akadályoz abban, hogy a lakásába, egyéb helyiségébe vagy ezekhez tartozó bekerített helyre bemenjen.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses

cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

A rendőri jelentések szerint 21 órakor telefonos bejelentés érkezett a rendőrséghez arról, hogy a Ny. Városi, S. utca 39. szám alatt főbérlő-albérlő vita van folyamatban. A kikerülő járőrök igazoltatták a panaszost, majd az általa megjelölt telefonszámon felhívták a lakás tulajdonosát, hogy az ügy körülményeinek tisztázása végett menjen a helyszínre. A panaszos rendőri kérésre nem tudott olyan okiratot bemutatni, amely a lakásban tartózkodásának jogosságát igazolta volna. A panaszosnak az intézkedő rendőrök elmondták, hogy a vitában a rendőrség nem foglalhat állást, mert arra a polgári bíróságnak van hatásköre. A megérkező tulajdonosnak pedig felhívták a figyelmét, hogy a panaszost csak akkor zárhatja ki az ingatlanból és tarthatja vissza a vagyontárgyait a tartozás miatti zálogjog alapján, ha megindította a megfelelő eljárást a panaszossal szemben, addig azonban köteles a bejutását biztosítani.

A vizsgálat során a Testület figyelembe vett továbbá, hogy a rendőrök a felektől tudomást szereztek arról, hogy közöttük egyrészt nem készült írásbeli lakásbérleti szerződés, másrészt nem állt rendelkezésre írásbeli felmondás (a tulajdonos állította, hogy felmondott a bérlőnek, de irattal igazolni ezt nem tudta), harmadrészt azonban mindkét fél azt nyilatkozta, hogy főbérlő-albérlői viszonyban álltak egymással.

Mindezen információk alapján a Testület álláspontja szerint – a helyszínen nem volt egyértelműen megállapítható, hogy a panaszos lakásban való tartózkodása jogszerű volt-e vagy sem. Az azonban az adatok alapján kiderült, hogy valamikor korábban a panaszos egy polgári jogi ügylet alapján jogszerűen tartózkodott az ingatlanban. További információk hiányában azonban azt nem lehetett a helyszínen eldönteni, hogy ez a jogosultsága továbbra is fennáll a panaszosnak, vagy az időközben megtett jognyilatkozatok, illetve bekövetkezett események kapcsán megszűnt.

Mindezen bizonyosság hiányában a helyszínen nem lehetett eldönteni, hogy a felek melyike helyezkedett magatartásával a jogszerűtlenség talajára, ezért az adott körülmények között mind a panaszos, mind a tulajdonos vonatkozásában fennállt a magánlaksértés elkövetésének gyanúja, ami viszont mindkettőjük vonatkozásában intézkedési kötelezettséget teremtett a rendőrség vonatkozásában.

A Testület álláspontja alapján tehát a rendőrök intézkedésére az Rtv. 29. § (1) bekezdése megfelelő jogalapot biztosított, tekintettel arra, hogy a panaszos magatartása, illetve az a tény, hogy a lakás birtoklásának jogosságát nem tudta okirattal igazolni, felvetették a magánlaksértés szabálysértése elkövetésének gyanúját, aminek észlelése a rendőrök intézkedési kötelezettségét vonta maga után. (Amelyet egyébként önmagában a telefonos bejelentés is megalapozott a Testület következetes gyakorlata szerint.)

A Testület megállapítása szerint az intézkedő rendőrök a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában jártak el a panaszossal szemben és vonták a panaszost igazoltatás alá, ezért nem sérült a személyes adatok védelméhez való joga. A Testület ehelyütt ismételten megjegyzi, hogy ez a megállapítása nem jelent az ügyben érdemi állásfoglalást a szabálysértés elkövetésével kapcsolatban.

2) Ezt követően a Testület a rendőrök tájékoztatási kötelezettségének teljesítését vizsgálta.

A rendőrök segítségnyújtási kötelezettségét az Rtv. 24. § (1)-(2) bekezdése rendezi, eszerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme az Rtv. alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne.

A rendőri jelentések szerint az intézkedő rendőrök, miután mindkét felet meghallgatták, felvilágosításban részesítették őket arról, hogy az ügyben polgári peres eljárásban tudnak érvényt szerezni jogaiknak. Elmondták, hogy ügyük nem a rendőrség hatáskörébe tartozik, azzal forduljanak a bírósághoz. Továbbá felszólították a lakás tulajdonosát, hogy a panaszost a lakásba engedje be, aminek eleget is tett. Felvilágosították a feleket, hogy magánindítványos feljelentést tehetnek egymás ellen a korábbi szóváltásaik során elhangzott kijelentések miatt.

A panaszos szintén úgy nyilatkozott, hogy az intézkedő rendőr azt mondta a tulajdonosnak, hogy be kell engednie a panaszost a lakásba, és a szőke hajú rendőr arról is tájékoztatta a panaszost, hogy ha meg tudná mutatni a bérleti szerződést, akkor a tulajdonos nem tanúsíthatna ilyen magatartást.

A Testület álláspontja szerint a jelen esetben, különös figyelemmel az ügy megítélésének bonyolultságára, a rendőröknek kötelességük volt megadni a szükséges jogi tájékoztatást a feleknek, egyrészt a tekintetben, hogy az ügy eldöntésére nekik nincs hatáskörük, másrészt arról, hogy jogaiknak mely fórum előtt szerezhetnek a felek érvényt.

A rendelkezésre álló információk alapján a Testület álláspontja szerint a rendőrök eleget tettek az Rtv. 24. §-ában előírt tájékoztatási kötelezettségüknek, ezért ennek kapcsán nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

3) Ezt követően a Testület a rendőrök azon intézkedését vizsgálta, mely szerint a panaszost – miután összeszedte a holmiját – elküldték az ingatlanból.

A Testület 28/2008. (VII. 9.) számú állásfoglalásában fejtette ki azon álláspontját, hogy a rendőr intézkedési kötelezettségének teljesítését a jogbiztonság elvének és ezzel összefüggésben a személyek tisztességes eljáráshoz fűződő jogának viszonylatában kell vizsgálni. Az Alkotmánybíróság 9/1992. (I. 30.) AB határozatában rögzíti, hogy az Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdése által lefektetett jogállamiság elvének nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság érvényesülése nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. Az 56/1991. (XI. 8.) AB határozat szerint „a jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki a tevékenységüket.”

Ilyen tekintetben a jogbiztonság alkotmányos követelménye szoros kapcsolatot mutat a tisztességes eljáráshoz fűződő alapjoggal, amelyben egyértelműen benne foglaltatik, hogy az

állampolgárok jogainak és érdekeinek védelmében az erre jogosult és kötelezett szervek a jogszabályokban lefektetett előírásoknak megfelelően fellépjenek.

A jogszabályban rögzített intézkedési kötelezettség a fentiek értelmében a jogbiztonság követelményéből és az ahhoz erős szálakkal kötődő tisztességes eljáráshoz fűződő jogból fakadóan megkívánja, hogy a rendőrség az állampolgárok jogainak védelme érdekében a rendelkezésére álló valamennyi eszközt minden szükséges esetben alkalmazza.

Az Rtv. biztosít különböző intézkedési lehetőségeket a bűncselekménnyel vagy szabálysértéssel gyanúsítható személlyel szemben. A 33. § (2) bekezdése értelmében a rendőr a hatóság elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható, vagy aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja. A 39. § (1) bekezdése alapján a rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül is behatolhat, ha erre bűncselekmény elkövetésének megszakítása céljából van szükség.

A konkrét esetben ugyanakkor – elsődlegesen a helyzet bonyolultságából fakadóan – nem álltak fenn azok a feltételek, amelyek a fent említett, vagy más az Rtv.-ben rögzített intézkedés végrehajtását megalapozták volna. Tekintettel a fentebb vázolt bizonytalan helyzetre, amelyben nem lehetett egyértelműen a helyszínen megállapítani, hogy melyik fél, a panaszos vagy a tulajdonos valósít meg magatartásával szabálysértést, a Testület álláspontja szerint a rendőrök jogszabályi felhatalmazás nélkül, az intézkedési kötelezettségük kereteit túllépve, intézkedtek akkor, amikor a panaszost felszólították, hogy hagyja el az ingatlant, miután a legszükségesebb vagyontárgyait magához vette.

Mindezek alapján Testület álláspontja szerint a rendőrök felszólítása kapcsán csekély fokban sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. Ugyanakkor a Testület álláspontja szerint az intézkedő rendőr, mint egyén nem vonható felelősségre az eset kapcsán, mert nem volt annak a jogi ismeretnek a birtokában, amely ennek a bonyolult a tulajdonos és a lakáshasználó közötti viszony megítéléséhez szükséges lett volna.

4) A panaszos által kifogásolt testi kényszer és fizikai erőszak kapcsán az alábbi megállapításokra jutott a Testület.

A panaszos beadványában előadta, hogy miután a tulajdonos beengedte a lakásba, nem akarta azt elhagyni. Az egyik rendőr először távozásra szólította fel, majd mindkettő megragadta a karjainál és kihúzták a hátán az ingatlanból. A panaszos által csatolt orvosi igazolások szerint a panaszos július 10-én jelent meg a rendelőintézetben, ahol több véraláfutásos zúzódást diagnosztizáltak rajta.

A kényszerítő eszközök alkalmazásának feltételeit az Rtv. 16. § (1) bekezdése szabályozza, eszerint a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

Az arányosság követelményét az Rtv. 15. §-a általános jelleggel írja elő. Eszerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő

eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

Az Rtv. 47. §-a szerint a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.

A Szolgálati Szabályzat 59. § (1) bekezdése szerint a kényszerítő eszköz alkalmazása feltételeinek fennállása esetén testi kényszert akkor kell alkalmazni, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható. A testi kényszer alkalmazása során a rendőr felhasználhatja az önvédelmi fogásokat is.

a) A rendőri jelentések szerint a panaszossal szemben testi kényszert nem alkalmaztak. A rendőrök nyilatkozata szerint a távozásra való felszólítást a panaszos tudomásul vette, annak önként eleget tett.

Amiről a panaszos a beadványában beszámolt, az a fentiek alapján nem tekinthető az Rtv. 47. §-ban szabályozott testi kényszernek, ezért a Testület álláspontja szerint egyértelműen megállapítható, hogy testi kényszer alkalmazására a panaszossal szemben nem került sor.

b) A jogszabályi felhatalmazáson túli fizikai erőszak alkalmazásának lehetősége kapcsán a Testület az alábbiakat tartotta indokoltnak rögzíteni.

A panaszosi előadással szemben – miszerint őt a rendőrök a hátán húzva vitték ki a lakás területéről – a rendőri jelentésekben foglaltakat támasztja alá a helyszínen jelenlévő tulajdonos nyilatkozata is, aki arról számolt be, hogy a rendőrök részéről fizikai erőszak nem történt, a panaszos önként távozott az ingatlanból. A tanú nem látott olyan jelenetet, amelynek során a rendőrök kihúzták volna a panaszost az ingatlanrészből a folyosóra. A felek előadásában tehát az iratok alapján egyértelmű ellentmondás mutatkozott.

A panaszos a Testület rendelkezésére bocsátotta a sérelmezett eseményeket követően a sérüléseiről kiállított orvosi iratokat, amelyek kapcsán azonban az alábbiakra szükséges utalni. A sérelmezett események 2011. június 6-án (hétfői napon) zajlottak, azonban a panaszos által megküldött orvosi iratok 2011. június 10-én, tehát négy nap elteltével keletkeztek. A Testület meglátása szerint ezért – mivel tehát a panaszos több napos késedelemmel jelent meg az orvosi vizsgálaton – a csatolt orvosi dokumentumok nem alkalmasak arra, hogy egyértelműen bizonyítsák: a panaszos a rendőri intézkedés ideje alatt szerezte a sérüléseit. Ennek következtében a konkrét ügyben az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatában kidolgozott azon megoldás sem alkalmazható, miszerint a bizonyítási teher a hatóságokra, illetve az érintett államra hárul, hogy valószínű magyarázatot adjon az intézkedés alá vont személyen keletkezett sérülés okát illetően.

A Testület vizsgálata kapcsán utal arra is, hogy az Rtv. szerint rendelkezésére álló bizonyítási eszközök köre meglehetősen szűk, az ügyészség rendelkezésére álló eszközök – szembesítés, rendőrök személyes meghallgatása stb. – legtöbbször nem veheti igénybe. A tényállás felderítése során kizárólag a panaszos és az érintett rendőrök által rendelkezésre bocsátott iratanyagra alapítható álláspontját.

Ezért annak ellenére, hogy a Testület állásfoglalásának kialakításához a büntetőeljárásban megkövetelt bizonyossági fokánál alacsonyabb szint is elégséges, a Testület a panaszos azon előadását, hogy a rendőri intézkedés során bántalmazást szenvedett el, az általa előadott bizonyítékok alapján nem látta megállapíthatónak, így a panaszos és a rendőrség előadásában mutatkozó ellentmondás a kérdés kapcsán nem volt feloldható.

A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a panaszossal szemben a rendőrök alkalmaztak-e olyan fizikai erőszakot, ami meghaladja az Rtv. 47. §-ban meghatározott testi kényszert, és amire a rendőröknek nem volt felhatalmazása, ezért a panaszos testi épséghez való jogának a megsértése nem volt megállapítható.

3) A panaszos sérelmezte, hogy az egyik rendőr a helyszínen megalázó módon, minősíthetetlen hangnemben beszélt, üvöltött vele, míg a tulajdonossal szinte „bratyizott”.

A rendőri jelentések és a tulajdonos nyilatkozata a panaszos előadásával szemben azt tartalmazzák, hogy a panaszos folyamatosan ordította a rendőrökkel és a tulajdonossal is, nem lehetett vele normálisan kommunikálni, ennek ellenére a rendőrök végig nyugodt hangnemben beszéltek mindenkivel a helyszínen. Ugyanakkor a tulajdonos nem volt végig jelen az intézkedés során.

A rendőrök magatartásával kapcsolatban a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) és 13. § (2) bekezdéseiben foglalt rendelkezésekre. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem. Az Rtv. 13. § (2) bekezdése a rendőrök részrehajlásmentes intézkedés kötelezettségéről rendelkezik, amely kötelezettség magában foglalja, hogy a rendőri fellépés az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert a panaszos vagy utastársai személye a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves). Ezen kötelezettség sérelmét alapozza meg, ha az eljáró rendőr visszaélve helyzetével, a rendőri fellépést, az eljárás alá vont személy megjegyzésével szembeni ellenszenve kifejezésére használja.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, Budapesten, 2007. július 4-én kelt a Független Rendőri Szakszervezet főtítkárának, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtítkárának közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely – bár legfőképp megsértése következményei tekintetében el kell választani a jogi normáktól, néha céljai és rendelkezései a jogi normákéival egybeesnek – megtestesíti az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgál, illetve morális alapot biztosít a Rendőrség számára. Az Országos Rendőrfőkapitány e nyilatkozat aláírásával vállalta, hogy mindent megtesz azért, hogy érvényt szerezzen a benne foglaltak érvényesüléséért. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrről vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „A rendőr a ráruházott hatalom

alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá a korábbi állásfoglalásában [65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalása Indokolása II. részének 3. pont] megfogalmazottakat jelen esetben is irányadónak tartja, eszerint: „A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházza fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

Az országos rendőrfőkapitány ezen indokolással is egyetértett 2008. szeptember 10-én kelt, 25800/6/2008. RP. sz. határozatában, és a vizsgált panasznak helyt adott. Az országos rendőrfőkapitány mindkét határozatában a panaszosok „aktív”, esetleg „provokatív” közrehatását illetően azt is kimondta, hogy „az intézkedés alá vont személy provokatív, durva, sértő magatartása nem mentheti az intézkedő rendőr ehhez hasonló viselkedését.”

A Testület ezért a jelen esetben attól függetlenül vizsgálta azt, hogy a rendőrök által tanúsított hangnem és viselkedés alkalmas volt-e a panaszos emberi méltóságának megsértésére, hogy a panaszos magatartására vonatkozó rendőri állításokat figyelembe vette volna.

A jelen esetben a panaszos, és a tulajdonos, illetve az intézkedő rendőrök előadásai oly mértékben vannak ellentmondásban a rendőrök magatartását illetően, hogy további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel.

A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ában illetve az Rtv. 13. § (2) bekezdésében rögzített előírásokat, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának, illetve a tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

IV.

A Testület állásfoglalása szerint az ügyben a rendőröknek fennállt az intézkedési kötelezettsége, és jogszerűen, kellő jogalap birtokában vonták a panaszost igazoltatás alá.

A Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a tájékoztatási kötelezettség körében. Megállapította azonban a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának csekély fokú sérelmét az intézkedési kötelezettség határainak túllépése miatt a távozásra felszólítás kapcsán.

A rendőri hangnem szabályainak, és a részrehajlásmentes intézkedés kötelezettségének be nem tartása miatt előterjesztett panasz kapcsán a Testület nem tudta megállapítani a panaszos emberi méltósághoz való jogának, illetve a tisztességes eljáráshoz való jogának

sérelmét. Szintén nem tudta megállapítani a testi kényszert meghaladó fizikai erőszak alkalmazására vonatkozó panasz kapcsán a panaszos testi épséghez való jogának sérelmét.

Mindezek miatt a Testület az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2011. december 7.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadót testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET